

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek Goede Vrijdag, 29 maart 2024

Sommige volksgenoten, vooral de elite van de toenmalige geloofsgemeenschap, weten de Romein, Pilatus flink bang te maken. De Romeinse wereld waarin hij was opgegroeid, was vol van religie. Er waren de talloze goden en halfgoden, al te menselijke wezens die volgens de Romeinen een elegant onsterfelijk bestaan leidden en zich in hun verheven positie weinig aantrokken van het bestaan van gewone stervelingen.

Pilatus, de Romeinse landvoogd, wordt tijdens het proces tegen Jezus pas onrustig en onzeker als sommige roepen dat Jezus moet sterven omdat 'Hij zich voor Gods Zoon heeft uitgegeven.'

"Toen Pilatus dit hoorde werd hij nog meer bevreesd.

Hij moet gedacht hebben: 'zou ik hier met een godheid te maken hebben?'

Hij gaat meteen terug naar Jezus en vraagt Hem: 'Waar zijt Gij vandaan?'

De heiden Pilatus is bang voor deze Zoon van God, ook al is Jezus vrijwel volkomen machteloos gemaakt.

Waar is Pilatus bang voor?

Hij staat tegenover een vernederde, bespote, gepijnigde, gebonden, met doornen gekroonde schertsconing, die evenwel een innerlijke majesteit bezit waarop hij noch de hogepriesters en andere gelovigen, ook maar enige greep hebben.

Ons lijdensevangelie zet alle beelden die wij mensen maken van God: almachtig, hoog verheven boven ons kwetsbare bestaan, - op zijn kop. God laat zich zien in het gelaat van een gepijnigde, vastgebonden man, die de dood sterft van een slaaf.

Hij is vastgenageld aan een Kruis maar volgens de evangelist Johannes is Jezus de meest vrije persoon van alle mensen die Hem omringen.

Zelfs hangend aan het kruis neem Hij beslissingen en sticht Hij gemeenschap. "Vrouw, zie daar uw zoon..zie daar uw moeder."

Uiterlijk lijkt het tafereel op Golgota één grote mislukking. Maar wie met de ogen van Jezus kijkt, met de ogen van het geloof, ziet een nieuwe gemeenschap, verbinding tussen mensen.

Maria en de apostel Johannes, de man die als enige het hart van Jezus kende, zijn het begin van de kerkgemeenschap.

De kerk gesticht vanaf het Kruis. "En van dat ogenblik af nam de leerling haar bij zich in huis."

Johannes levert ons de laatste woorden van Jezus over:

"Het is volbracht."

Dat is geen taal van de mislukking maar van de voltooiing. Een leven van liefde en dienstbaarheid is volbracht.

En er is toekomst. Uit zijn geopende zijde stromen water en bloed.

Wie naar de buitenkant kijkt ziet ultiem geweld.

Wie met geloof kijkt, ziet dat een bron wordt geopend.

Vanuit het Lichaam van Jezus stroomt water dat leven geeft, het doet ons denken aan de doop en zijn hartenbloed stroomt uit zijn lichaam: de sacramenten die ons leven geven, eeuwig leven.

In de tuin zien we een nieuw graf.

Het evangelie lijkt te verwijzen naar de hermetisch afgesloten tuin, waaruit Adam/de mens, die los van God en gebod wilde leven, is verdreven.

Hier is een nieuwe tuin voor een nieuwe Adam. In koelte van de morgen zal Hij daar bevrijd van de banden van de dood rondlopen en de vrouw, zijn partner, zijn gemeenschap bij name roepen.

Het geweld van Pilatus kan wel een lichaam doden, maar kan geen greep krijgen op wie Hij is en zijn zal: het levende Lichaam van Christus dat de dood overwint. Amen.

pastoor Nico van der Peet